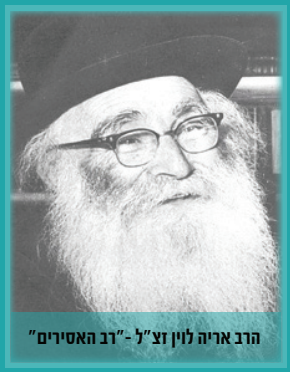
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

כ"ג אדר תשע"ח

פרשת ויקהל פקודי- פרה

דרך חיים

ערב שבת שלום ומבורך למכובדינו היקרים!

"אלה פקודי המשכן - משכן העדות" (שמות לח כא).

אומר רש"י: "המשכן משכן- שני פעמים רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהן של ישראל".

הגדרת המקדש כ"משכן" טומן בתוכו רגש מופלא. משל לחייט שלווה סכום נכבד עד תאריך מסוים, וכמשכון הפקיד את כלי אומנותו בידי המלווה- מסרגה, חוטים ושאר כלי התפירה. בכך סמוך ובטוח היה המלווה כי יפרע הלווה את חובו. ומה נשתומם לשמוע כי החייט סגר את חנותו ופתח מכולת למחייתו. או אז ידע כי אפסו סיכויו לקבל פרעון הלוואתו. אולם כששמע ששוב שוקל הלווה לחזור לאומנותו הראשונה, כי גלגל חוזר הוא העולם, רחב ליבו שבוודאי יקבל את דמיו.

הנמשל הוא בית המקדש, שהינו המקום ממנו עולות כל תפילותינו השמיימה, ורק עימו ודרכו אפשר לעבוד את בוראנו עבודה תמה ונכונה. ובכך שנלקח מאתנו מחמד לבנו כליל תפארת, חסרה ולוקה כל עבודתנו עד שובו לציון ברחמים.

יש לנו לכוון בברכות 'בונה ירושלים' ו'את צמח דוד' וב"השב את העבודה לדביר ביתך', ואזי בוודאי יחזיר לנו במהרה חסרון עצום זה שנלקח מעמנו כ'משכון' גדול. אולם אם אין הרגש חסרון, ועוד שמחים בגלותנו, איך יושב המשכון?! אלא על ידי השליחים, אומות העולם שמריעים לנו ומזכירים לנו כי אנו בגלות ועלינו לזעוק לחידוש ימינו כקדם בשוב ה' את שיבת ציון ובנין ירושלים במהרה.

הוא מה שאנו אומרים בסליחות: "הוחבל איווינו, ונפרע פארנו, זבול בית מקדשנו חרב בעווינו, ועדיין לא שבנו מטעותנו... לעינינו עשקו עמלנו, ממושך וממורט ממנו, נתנו עולם עלינו". הכל מסודר לפי הא"ב אולם לפתע אנו מפסיקים באמצע מסדר זה ואומרים "ועדיין לא שבנו מטעותנו". אלא שהפייטן זועק: כיוון שעדיין לא שבנו מטעותנו ואין אנו חשים בצורך של בית המקדש, לכן "לעיננו עשקו עמלנו...", שניתן על לב לשוב מטעותנו ולזכות לבניית הבית - המשכון במהרה בימינו. אמן.

בהוקרה רבה,
שלכם,
הרב חיים אידלס

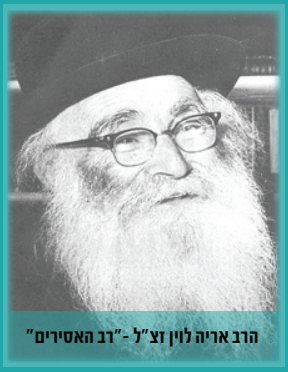
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

בדרכו של ר' אריה

כשהובאה ערב שבת גופתו של ר' אריה באמבולנס פרטי מהדסה לביתו נזכר הרב רפאל לוין, בנו של ר' אריה, שאביו ביקש כי בבוא יומו יהיה ר' מנחם קליין הזקן 'הרוחץ המטהר'.

מדוע דווקא ר' מנחם קליין? כשנפטר ר' איסר זלמן מלצר זצ"ל עשה ר' מנחם את הטהרה, ובשעת מעשה פרץ בבכי מר. ר' אריה שהיה באותו מעמד שאלו: "רבי מנחם, אתה שעוסק במלאכה זו למעלה משלושים שנה עדיין הינך מתרגש?!". השיב לו רבי מנחם: "כשאני מתעסק בצדיק כר' איסר זלמן דואב הלב מאוד". "אם כך", השיב לו ר' אריה, "במטותא ממך, בבוא יומי תהיה אתה 'הרוחץ המטהר' שלי".

אלא היכן ר' מנחם גר? איש לא ידע את כתובתו. בעוד בני הבית מדברים ור' מנחם מגיע. ר' מנחם אינו מאזין לרדיו, אך אותו יום הרגיש דחף פנימי לסור לביתו של ר' אריה ובא במרוצה. וכך התעסק בגופו הקדוש להכינו לקבורה.

(איש צדיק היה עמוד 263)

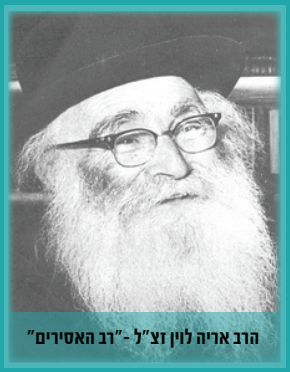
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

הלכה ומנהג

בשבת זו מלבד הפרשות המחוברות שקוראים בתורה, ויקהל ופקודי, מוסיפים וקוראים במפטיר את הפרשה השלישית מארבע פרשיות- פרשת "פרה". הסיבה לקריאתה היא משום סמיכותה של השבת לראש חודש ניסן, החודש בו הקריבו בני ישראל את קרבן הפסח במדבר. לשם כך היו צריכים בני ישראל להיות טהורים מכל טומאה על ידי הזיית אפר פרה אדומה, ככתוב בפרשה זו. זוהי גם תפילתנו היום שנזכה ל"וזרקתי עליכם מים טהורים" בקרוב בימינו, ונזכה לעלות ולהיראות ולהקריב את קרבן הפסח בזמנו וכהלכתו.

ישנה מחלוקת האם קריאת פרשת פרה היא מן התורה (כדעת השלחן ערוך) או מדברי חכמים. הכרעת רוב הפוסקים היא שקריאה זו היא מדרבנן, ועל כן נשים פטורות משמיעתה, בנוסף לטעם שנשים אינן בכלל חובת הטהרה של הציבור.

אולם כיוון שיש דעות שחיוב קריאת פרשה זו היא מן התורה, ראוי שהקורא יכוון להוציא את השומעים ידי חובתם וכן יתכוונו כל השומעים. ועל נכון להודיע לציבור שיכוונו לכך, וכן לבקש מן העולה לתורה שיכוון להוציא את הציבור ידי חובה גם בברכותיו, כפי שעשינו בקריאת פרשת "זכור". על מנת לצאת ידי חובה יש להקשיב לקריאתו של בעל הקורא ולא לקרוא בעצמו בקול מתוך החומש.

כן יש להימנע ככל האפשר מלערוך קידוש או לאכול אכילה של קבע קודם קריאת מפטיר זה, כדין כל המצוות שמן התורה שאין לאכול לפניהן.

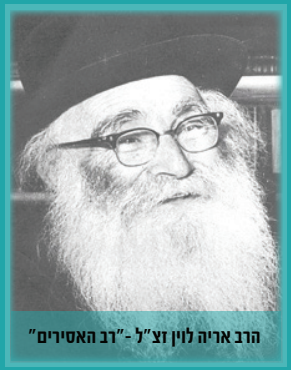
הרב אריה לוין זצ"ל - "רב האסירים"

כמים חיים

בנשיאותו של הרב חיים אידלס שליט"א

בהוצאת ע"ר "איש צדיק היה" 580546158

שו"ת
עם הרב חיים אידלס

שאלה | השו"ע פוסק שצריך לעמוד בשעת קריאת התורה, דלא כרמ"א, ונהגתי להחמיר כמוהו. אבל אחרי הרבה זמן ראיתי שה'קומארנר' (שאני נוהג כמותו) כותב שלא לעמוד, ושכך כתוב במרן האריז"ל. האם מותר לי לשנות ממנהגי? מצד אחד, זו חומרא של מצווה, שאמנם חשבתי שזה יהיה בלי נדר, אך בכל זאת הקפדתי. ומצד שני, עכשיו מתברר שזה לא בטוח חומרא, אז איך עלי לנהוג בקריאת התורה?

תשובה | ראשית יש לדעת שנחלקו בדעת מרן האר"י הקדוש, האם כוונתו שאדרבה יש דווקא לשבת (משנת חסידים, פתח הדביר ורבי יצחק אייזיק בספרו הנורא). אולם השדי חמד (כללים מערכה ב) סובר שאין הקפדה שלא לעמוד, רק שמרן האר"י סבר כדעת הפוטרים מחיוב לעמוד.

וכיון שכבודו נוהג כדברי השולחן הטהור, ולדבריו יש כן חיוב לשבת, וכל מה שעמדתם זה מפני שמרן הרמ"א כתב שיש מחמירים וכוונתם בדבר שיהא בלא נדר, אזי אדרבה מעכשיו תקפידו לשבת ואין צריך להתרת נדר.

שאלה | ממתי צריך להקפיד עם התינוק על נטילת ידים שחרית? כרגע כמעט רק יונק. אבל כבר צמחו שיניים ונותנים לו קצת לאכול בידיים?

תשובה | בעל שו"ע הרב (במהדו"ב) כתב שרק מגיל חינוך יש להקפיד, כלומר מגיל שש-שבע, והמקפיד קודם לכך קדוש יאמר לו.

כך פסק הגאון האדיר ה'קרן לדוד' בסימן הראשון של ספרו, ומרן הגרש"ז (הלי"ש פ"כ אות כה) והציץ אליעזר (חלק ז' סימן ב').

אולם באם יקפיד כבר מקודם גיל חינוך יועיל הדבר לטהרה נשמת הילד או הילדה, כפי שכותב מרן הבא"ח (פרשת תולדות).

וידוע שבכך התגדר מרן החזו"א שזכה למה שזכה בזכות הוריו שגידלוהו בטהרה.

בברכה נאמנה ואוהבת

חיים.